

Αίτημα ιστορικής ευθανασίας. Του Χρήστου Γιανναρά

Ο «Συνήγορος του πολίτη» είναι θεσμός πολύτιμος. Φυσικά, για **χώρες όπου το κράτος είναι αντίπαλος του πολίτη**. Και γίνεται αντίπαλος του πολίτη το κράτος, όταν αυτονομείται από την κοινωνία που για τις ανάγκες της συγκροτήθηκε. **Όταν από υπηρέτης του πολίτη το κράτος γίνεται αφέντης και δυνάστης**. Τότε ο κοινωνικός λειτουργός μετασχηματίζεται σε κρατικό (δημόσιο) υπάλληλο, παύει να λειτουργεί για χάρη της κοινωνίας.

Το κράτος εμφανίζεται σαν αυταξία και αυτοσκοπός, ενώ στην πραγματικότητα συνιστά θεσμό ασφάλισης, διά βίου, της δημοσιοϋπαλληλίας: Των προνομιούχων που εξασφάλισαν μια «θέση» στο «δημόσιο» – σίτιση ισόβια από το κοινωνικό χρήμα. **Ο φυσικός (δηλαδή συνταγματικός) «συνήγορος» του πολίτη είναι ο εκλεγόμενος εκπρόσωπός του στο κοινοβούλιο**. Όταν το πολιτικό σύστημα είναι «αντιπροσωπευτική δημοκρατία», ο βουλευτής γίνεται η φωνή των ψηφοφόρων του στο βουλευτήριο – εκφράζει την κριτική τους για το κυβερνητικό έργο, τις ανάγκες τους, τους στόχους που θέλουν να έχει το κράτος. Στο Ελλαδιστάν έχουμε καθεστώς στυγνής κομματοκρατίας, **ο βουλευτής εκπροσωπεί αποκλειστικά και μόνο το κόμμα του και τον ετσιθελισμό του αρχηγού του**. Σπάνια, σπανιότατα, επιτρέπει ο αρχηγός στον βουλευτή να έχει συνείδηση, να ψηφίζει στη Βουλή «κατά συνείδησιν». Να υπάρχει, για λίγες στιγμές, όχι σαν πιόνι, όχι σαν ανδρείκελο. Σε ελάχιστες στιγμές, κατ' εξαίρεσιν.

Τι σημαίνει να είναι το κράτος αντίπαλος, μισητός πολέμιος, απειλή για τον πολίτη, τι σημαίνει αυτονόμηση της δημοσιοϋπαλληλίας από την κοινωνία, από τις ανάγκες των πολιτών, δεν θα το καταλάβει ποτέ όποιος δεν ζει ο ίδιος, «στο πετσί του», αυτόν τον βασανισμό και εξευτελισμό. Όποιος δεν υφίσταται, επί χρόνια, τη μεταχείριση που επιφυλάσσουν στον πολίτη οι υπάλληλοι του ΙΚΑ και του ΟΠΑΔ, της πολεοδομίας και της εφορίας (για να περιοριστούμε στις πιο προκλητικές, διαβόητες περιπτώσεις). Συμπεριφορά τόσο πιο ιταμή όσο πιο αδύναμος είναι ο πολίτης, όσο περισσότερο εξαρτάται η ζωή του, ο επιούσιος, η αξιοπρέπειά του από την ανεξέλεγκτη εξουσία τού ρουσφετολογικά (κατά κανόνα) διορισμένου υπαλλήλου.

(Σεβαστός πρεσβύτες, απάνθρωπα βασανισμένος από τη δικτατορία του '67-'74, έλεγε αυτοοικτιρόμενος ότι ονειρεύεται σήμερα μια «θεόσταλη» χούντα εκδικητική «της ταλαιπωρίας των πτωχών και του στεναγμού των πενήτων»: ικανή να απολύει πάραυτα τους ανάλγητους τυραννίσκους των εξουθενωμένων στις ουρές του ΙΚΑ και του ΟΠΑΔ πολιτών).

Με τον παλαιοκομματισμό να παίρνει συνεχώς παράταση της ανικανότητας και του αμοραλισμού του, προστατευμένος σκανδαλωδέστατα από τη διεθνή επιτροπεία που μοναρχεί στη χώρα, το μόνο ρεαλιστικό κοινωνικό αίτημα μοιάζει να είναι: μια διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του «Συνηγόρου του πολίτη». Τώρα, που η επιτυχία του θεσμού και η χρησιμότητά του μοιάζουν εδραιωμένες βεβαιότητες στην κοινή συνείδηση.

Συντομογραφημένα ενδεικτικά παραδείγματα διεύρυνσης αρμοδιοτήτων:

Να έχει δικαίωμα ελέγχου ο «Συνήγορος» της συμπεριφοράς των δημοσίων υπαλλήλων προς τον πολίτη, ύστερα από συγκεκριμένη και ελεγμένης αξιοπιστίας καταγγελία. Να ξέρει ο πολίτης ότι δεν χρειάζεται να

απειλεί με προσφυγή του σε τηλεοπτικές εκπομπές κιτρινισμού για να βρει το δίκιο του. Να αποφασίζει τεκμηριωμένα ο «Σ.τ.π.» ως και την άμεση απόλυση δημοσίου υπαλλήλου για αντικοινωνική, μη επαγγελματική συμπεριφορά.

Να μπορεί ο «Συνήγορος» να ακυρώνει κυβερνητικούς διορισμούς, αναλήψεις ηγετικών σε κρατικά αξιώματα ευθυνών, όταν πολίτες καταθέτουν αποδείξεις ακαταλληλότητας προσώπων που τα προώθησε η αυθαίρεσία του πρωθυπουργού ή το κομματικό παρασκήνιο. Γενικοί Γραμματείς υπουργείων, διοικητές δημόσιων οργανισμών, διορισμένες ηγεσίες της Δικαιοσύνης και των Ενόπλων Δυνάμεων, να μπορούν να καταγγεληθούν αποτελεσματικά μέσω του «Σ.τ.π.». Να δώσει αυτός ο θεσμός σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα υπεύθυνης αποτελεσματικής αντίστασης στην τυραννική για την κοινωνία αλαζονεία, τη σύμφυτη πάντοτε με την εξουσία.

Μέσω του «Συνηγόρου» να μπορεί κάθε πολίτης να καταθέτει ερωτήσεις (και επερωτήσεις) σε όσους αποφασίζουν ερήμην του για τη ζωή του. Να αξιολογεί ο «Σ.τ.π.» τις υποβαλλόμενες ερωτήσεις: Σε ποιες είναι υποχρεωμένος ο ερωτώμενος να απαντήσει. Σε ποιες είναι επιθυμητό να απαντήσει. Ποιες είναι στην ευχέρεια του ερωτωμένου να απαντήσει ή όχι.

Να υποχρεωθεί π.χ. ο κ. Βενιζέλος να απαντήσει, γιατί αρνήθηκε σε στελέχη του κόμματός του να αναλάβουν υπουργεία στη σημερινή κυβέρνηση, που ο κ. Σαμαράς ζητούσε να τη συγκροτήσει πολυκομματική, «εθνικής σωτηρίας»; Με δεδομένη τη διάλυση και καταστροφή της χώρας, ποια ήταν τα κριτήρια της απαγορευτικής του άρνησης, ποια τα κίνητρα. Είναι δυνατό να μην καταλάβαινε ο κ. Βενιζέλος τα πλεονεκτήματα μιας πολυκομματικής στη σύνθεσή της κυβέρνησης σε ώρα εφιαλτική για όλους;

Να υποχρεωθεί να απαντήσει και ο κ. Σαμαράς: Ποια ειδικά προσόντα και ποια εργώδη προετοιμασία διέθετε ο κ. Πάνος Παναγιωτόπουλος για να αναλάβει την πολιτική ευθύνη της εθνικής άμυνας; Ποια ο κ. Λυκουρέντζος, για να του ανατεθεί ο Γόρδιος Δεσμός των προβλημάτων υγείας - πρόνοιας; Ποια ειδικά προσόντα ο κ. Στυλιανίδης, ποια ο κ. Βρούτσης, ποια ο κ. Αρβανιτόπουλος; Ο πολίτης δικαιούται να γνωρίζει αν ο κ. Σαμαράς, την ώρα του επιθανάτιου ρόγχου της πατρίδας, συγκροτούσε κυβέρνηση για να αναχαιτίσει το επερχόμενο ιστορικό τέλος ή για να ξεπληρώσει μαφιοζικές οφειλές στήριξής του στην ηγεσία ενός κόμματος ήδη πολιτικά νεκρού.

Στοιχειώδης ρεαλισμός επιβάλλει να αναγνωρίσουμε ότι προοπτικές για το κράτος μας δεν υπάρχουν. Η διάλυση έχει υπερβεί το όριο των πιθανοτήτων ανάκαμψης. Η συντριπτική πλειονότητα του πληθυσμού δεν έχει ποιον να εμπιστευθεί, πρόσωπο, κόμμα, όραμα, επιδίωξη. Ο βασικός καταλύτης της διάλυσης είναι ένας εγωκεντρικός πρωτογονισμός που λειτουργεί με τα αντανάκλαστικά της αυτοάμυνας. Τουλάχιστον μια ισχνή μειονότητα να υπερασπίσει την αξιοπρέπεια της ελληνικότητας: τρεις ήμισι χιλιάδες χρόνια γλώσσας και αυτοσυνειδησίας αντιλόγου στη βαρβαρότητα της χρησιμοθηρίας. Οι «Μήδοι» έχουν προ πολλού διαβεί, Θερμοπύλες δεν υπάρχουν πια για υπεράσπιση.

Οι περισσότερες αρμοδιότητες στον «Σ.τ.π.» είναι αίτημα ευθανασίας. Για την αξιοπρέπεια του ελληνικού ονόματος.